

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

**Факультет психології
Кафедра соціальної психології
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Психологія професійної комунікації

Освітня програма «»

Спеціальність 053 Психологія

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №_від “ ” серпня 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Психологія професійної комунікації
Освітня програма	
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	053 Психологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	За вибором
Курс / семестр	
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	d-learn.pro

2. Опис дисципліни

Навчальна дисципліна "Психологія професійної комунікації" розглядає основи професійної комунікації, дозволяє зрозуміти природу мови як засобу спілкування, формує здатність виконувати роль культурного посередника між рідною культурою та іноземною, успішно долати міжкультурні непорозуміння та конфліктні ситуації, виявити себе як комунікативну особистість, сприяє формуванню соціокультурного компоненту в професійній діяльності. Програма навчальної дисципліни надає студентам можливість розвивати мовну компетентність і стратегії, які їм необхідні для ефективної участі в процесі навчання і в тих ситуаціях професійного спілкування, в яких вони можуть опинитися. У результаті введення нових навчальних дисциплін підвищується мобільність та конкурентоспроможність випускників на ринку праці

Метою викладання навчальної дисципліни «Психологія професійної комунікації» є формування комунікативних компетентностей майбутнього

фахівця залежно від ситуації фахового спілкування - спеціальні (фахові, предметні): професійні знання, вміння та навички фахового спілкування, володіння вербальними та невербальними засобами вираження думки в усній та письмовій формі.

Цілі: сформувати професійну комунікативну компетентність;
вміти володіти понятійним апаратом у теорії комунікації;
вміти розрізняти типи дискурсів, мовленнєвих актів, тактик та стратегій спілкування, аналізувати соціокультурні чинники та різноманітні засоби комунікації;
бути здатним застосовувати набуті знання та вміння на робочому місці та у реальному житті

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії, володіння соціально- психологічними механізмами взаєморозуміння і взаємовпливу

ЗК9. Здатність працювати в команді

Спеціальні компетентності:

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій, аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК8. Здатність організовувати та здійснювати психологічну реабілітацію, надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).

СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту, заходи промоції збереження здоров'я населення.

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку

Програмні результати навчання:

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи її розв'язання.

ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.

ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, які мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПР14. Забезпечувати оптимальні психолого-педагогічні умови розвитку особистості з урахуванням її індивідуально-психологічних особливостей.

ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності

2. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Поняття про спілкування та професійну комунікацію	Розуміти сутність спілкування, знати його істотні характеристики, функції та рівні. Поняття про комунікацію як чинник існування суспільства та професійну комунікацію. ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи її розв'язання.	Усні доповіді, тестові та індивідуальні завдання по темі №1.
2.	Види комунікації. Вербальна і невербальна комунікація	Розуміти співвідношення понять спілкування, комунікації та інформація. Сучасні комунікативні технології. Паблік рілейшнз. Функції комунікації в сучасному інформаційно-насиченому суспільстві. Роль комунікації у суспільстві. Знати види комунікації, особливості вербальної комунікації, елементарні компоненти та засоби комунікації, вербальні компоненти спілкування. Розуміти основні функції мови, форми мовного спілкування. Розуміти сутність невербальної комунікації, невербальних компонентів спілкування, розрізняти форми невербаліки. Взаємодія вербальних та невербальних засобів спілкування. ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи її розв'язання.	Усні доповіді, тестові та індивідуальні завдання по темі №2.
3.	Комунікативна компетентність в структурі професіоналізму особистості	Розуміти поняття «професіоналізм», знати структуру цього, співвідношення особистісних і професійних характеристик індивіда. Розуміти феномен «комунікативна компетентність», знати його характеристику, структуру. Комунікативна компетентність як комплекс вмінь, здібностей, знань. Критерії комунікативної компетентності та чинники її формування. ПР12. Скласти та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника. ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути	Усні доповіді, тестові та індивідуальні завдання по темі №3.

		зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, які мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.	
5.	Проблеми комунікації, конфлікти та їх вирішення	Ознайомитись з поняттями «бар'єр спілкування», «деформація спілкування», зрозуміти причини і наслідки спотворення інформації в процесі комунікації. Розуміти особистісні чинники виникнення труднощів комунікації: сором'язливість, ригідність, агресивність, тривожність, егоцентризм, інфантилізм. Розуміти сутність конфлікту, розрізняти деструктивні і конструктивні конфлікти. Знати види конфлікту, його функції, етапи перебігу конфліктних ситуацій. Вміти запобігти розвитку конфліктних зіткнень, опанувати основними засобами керування конфліктами. Діагностувати продуктивні і непродуктивні стилі поведінки в конфліктних ситуаціях. Розуміти основні закономірності перебігу конфліктів в трудовому колективі. ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника. ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, які мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності. ПР14. Забезпечувати оптимальні психолого-педагогічні умови розвитку особистості з урахуванням її індивідуально-психологічних особливостей. ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.	Усні доповіді, тестові та індивідуальні завдання по темі №4.
5.	Психологія переговорів в. Ділова комунікація.	Розуміти психологічні особливості ведення перемовин, оволодіти навиками ефективного ведення переговорів, подолання труднощів переговорного процесу. Засвоїти основні вимоги до ділової розмови, особливості та види комунікації в організації (вертикальна і горизонтальна) Ділова кореспонденція. Умови ефективності ділового спілкування ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, які мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності. ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.	Усні доповіді, тестові та індивідуальні завдання по темі №5.

6.	Комуникативні навички як складова soft skills	Ознайомитися з поняттям «soft skills», зрозуміти їхнє значення для різних видів професійної діяльності. Місце і роль комуникативних здібностей і навичок в структурі софт-скілів. Засвоїти основні засоби і методики розвитку «soft skills». ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника. ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, які мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності. ПР14. Забезпечувати оптимальні психолого-педагогічні умови розвитку особистості з урахуванням її індивідуально-психологічних особливостей. ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності	Усні доповіді, тестові та індивідуальні завдання по темі №6.

4. Система оцінювання курсу

Поточний контроль знань здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем навчальної дисципліни та рівня їх підготовленості до виконання конкретних практичних завдань. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку (виконання тестових завдань) та передбачає перевірку розуміння студентом теоретичного та практичного програмного матеріалу з усієї дисципліни, здатності творчо використовувати здобуті знання та вміння.

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	
Семінарське заняття	27
Самостійна робота	8
Індивідуальне завдання	15
Залік	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		
Семінарські з-тя		3		3		3		3		3		3		3		3	3	27
Самостійна р-та																	8	8
Індивідуальні завдання (в межах семінарського заняття)				3				3				3		3		3		15
Залік																	50	50
Всього за тиж-нь		3		6		3		6		3		6		6		6	61	100

6. Ресурсне забезпечення

Базова

1. Абрамович С., Чікарьова М. Мовленнєва комунікація : [навчальний посібник] / Семен Абрамович, Марія Чікарьова. – К.: Видавничий дім Дмитра Бураги, 2013. – 460 с. (є електронний варіант).
2. Вітюк Н.Р. Психологія професійної комунікації: навчально-методичний посібник для проведення семінарських занять у вищих навчальних закладах. / Н.Р. Вітюк. - Івано-Франківськ: Плай, 2005. 104 с.
3. Косенко Ю. В. Основи теорії мовної комунікації : [навчальний посібник] / Ю. В. Косенко. – Суми: СДУ, 2011. – 187 с. (є електронний варіант).
4. Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія професійної комунікації: [навчальний посібник]. / Л. Е. Орбан-Лембрик. — Чернівці: Книги-XXI, 2010. — 528 с.
5. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації : [підручник] / О. О. Селіванова. 0 Черкаси: Видво Чабаненко Ю. А., 2011. - 350 с. 9 (є електронний варіант).

Допоміжна

1. Кавера Н. В. Практикум з риторики: [навчальний посібник для ВНЗ] / Н. В. Кавера. – К. : Кондор, 2015. – 178 с.
2. Кеннеді Г. Домовлятися завжди. Як досягти максимуму в будь-яких перемовинах [перекл. Тетяни Микитюк] /
3. Кубрак О. В. Етика ділового та повсякденного спілкування : [навчальний посібник для ВНЗ] / О. В. Кубрак. – Суми: Університетська книга, 2016. – 222 с.
4. Кушнір Р. Мистецтво відповідального спілкування [нав. пос.] / Р. Кушнір. – Дрогобич: Коло, 2017. – 240 с.
5. Кушнір Р. Великий оратор, або як говорити так, щоб Вам аплодували стоячи [нав. пос.] / Р. Кушнір. – Дрогобич: Коло, 2013. – 258 с.
6. Лисенко Н.О. Культура наукової мови: [навч. пос.] / Н.О. Лисенко, Н.В. Піддубна, О.О. Тележкіна. – Х.: Тім Пабліш Груп, 2015. – 224 с.

Інтернет, електронні книги та підручники, бібліотеки

1. www.Uaua.info
2. <https://careers.easternpeak.com/blog/top-soft-skills-for-programmers/>
3. <https://pidru4niki.com/>

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра соціальної психології вул. Шевченка, 57 505 ауд.
Викладач (і) Гостьові лектори	Канд. пс. н., доцент Сметаняк В.І.
Контактна інформація викладача	vladyslav.smetaniak@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Студент повинен вчасно виконати всі передбачені курсом види робіт. За умови відсутності на занятті (чи заняттях) студент повинен ліквідувати заборгованість до наступного заняття, на яке він з'явиться. Однак якщо відсутність була без поважних причин, студент втрачає можливість отримати бали за усні відповіді. Якщо до останнього заняття студент не ліквідував заборгованість і не набрав мінімум 25 балів, він буде спрямований на повторне вивчення курсу.